

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

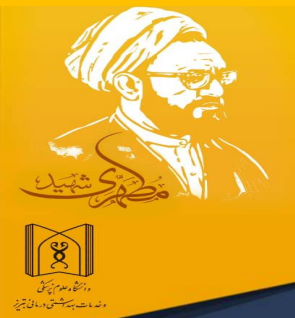
دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

جشنواره
آموزشی شهید
مطهری

اصول نگارشی
فرآیندهای
آموزشی

مژگان بهشید، PhD آموزش پرستاری
عضو هیات علمی گروه داخلی - جراحی، آموزش پزشکی و اخلاق پزشکی
دانشکده پرستاری و مامایی - دانشگاه علوم پزشکی تبریز

اهداف

آشنایی شرکت کنندگان محترم با:

- ❑ اصول نگارش فعالیت‌های نوآورانه آموزشی
- ❑ اجزاء فرم‌های ارائه فعالیت‌های نوآورانه آموزشی
- ❑ ویژگی‌های یک گزارش طرح دانش پژوهی آموزشی استاندارد

راهنمای نگارش فعالیتهای نوآورانه آموزشی

◀ عنوان ایده

عبارتی کاملاً خلاقانه که باید اثربخشی آن
برای افراد مختلف در هنگام شنیدن را مد نظر
قرار داشته باشید.

عنوان فرآیند

جامع و مانع ◀

برای مخاطبین جذاب ◀

بیانگر ویژگیهای کلی محتوای ایده ◀

عنوان فر آیند

عنوانی که پاسخ به سؤالات روشنگر هر فعالیت دانش پژوهی را در برداشته باشد:

1) (what & how) چه کاری می خواهید انجام دهید و چگونه

2) (who) گروه هدف شما کیست

3) (why) چرا می خواهید این کار را انجام دهید

4) (where) کجا می خواهید این کار را انجام دهید

5) (when) چه زمانی می خواهید این کار را انجام دهید

حیطه های نوآوری آموزشی در جشنواره شهید مطهری

پانزدهمین جشنواره آموزشی شهید مطهری در حیطه های شش گانه زیر برگزار می شود.

- تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی
- یاددهی و یادگیری
- ارزشیابی آموزشی (دانشجو، هیئت علمی و برنامه)
- مدیریت و رهبری آموزشی
- یادگیری الکترونیکی
- طراحی و تولید محصولات آموزشی

نیاز آموزشی مورد نظر و اهداف فرآیند

- بیان این که چطور ایده ما به یک نیاز در فرآیند آموزش، پاسخ می دهد.
- تبیین وضعیت موجود و فاصله بین عملکرد فعلی و ایده آل
- در یک جمله دلیل ما برای تغییر پیشنهادی

نیاز آموزشی مورد نظر و اهداف فرآیند

- بیان شفاف اینکه چرا نیاز به تغییر را احساس می کنید.
- ◀ با چه استدلالی بروز تغییر را ضروری میدانید.
- ◀ استفاده از اسناد بالادستی، گزارشات، وقایع بحرانی
- ◀ وسعت مساله و درجه عمومی بودن مشکل هدف را بیان کنید.
- ◀ به شواهد مختلف اشاره کنید که این مشکل چگونه توسط افراد درگیر در فرآیند آموزش تجربه شده است.
- ◀ فاصله بین نتایج فعلی حاصل از فرآیند آموزشی مورد نظر و نتایج مطلوب را بنویسید.

اهداف

بیان اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی که بدنبال اجرای طرح دانش پژوهی آموزشی انتظار دارید به آنها دست پیدا کنید.

- دست یافتنی
- واقع بینانه
- از جنس پیامد یا فرآیند

اهداف

S

Specific هدف باید کاملاً مشخص و با جزئیات باشد

M

Measurable هدف باید قابل اندازه‌گیری باشد؛ یعنی بتوان موفقیت خود را با تعیین معیار مناسب، سنجید

A

Achievable هدف باید تا قابل دسترسی باشد

R

Realistic هدف باید واقع‌بینانه و با توجه به شرایط و منابع در دسترس تعریف شده باشد

T

Timely هدف باید زمان‌محور باشد؛ یعنی در یک بازه زمانی مشخص قرار داشته باشد

اهداف کاربردی

◀ توضیح اینکه نتایج حاصل از عملی شدن طرح نوآورانه، به چه شکلی در فرآیند آموزش تاثیر می گذارد.

◀ اهداف کاربردی باید به صورت قابل اندازه گیری و قابل دستیابی بیان شده و قابل بررسی باشد.

مرور تجربیات مشابه

با استفاده از روش های اصولی جست و جو در پایگاه های داده ی معتبر بر روی تجارب و مطالعات مرتبط با ایده نوآورانه آموزشی

تجارب دارای اشتراکاتی با فرآیند حاضر

مرور تجربیات مشابه

- ◀ مرور منابع و جستجوی تجربیات مشابه که با ایده نوآورانه فرآیند آموزشی شما ارتباط دارند
(چه از لحاظ نیاز، چه از نظر هدف و چه از نظر فرآیند اجرایی)
- ◀ تجارب ارائه شده هم مربوط به داخل و هم مربوط به خارج کشور باشد.
- ◀ اگر شواهد علمی و تجارب محدود باشد، حتی تجارب خارج از حوزه آموزش علوم پزشکی مفید خواهند بود

مرور تجربیات مشابه

- ◀ مرور تجربیات فرصتی برای رسیدن به دید بهتر نسبت به برخی مسائل ذهنی
- ◀ امکان پیش بینی واقع بینانه نتیجه برخی مداخلات
- ◀ امکان آشنایی با اشتباهات رایج احتمالی در طرحهای دانش پژوهی قبلی

مرور تجربیات مشابه، مانند ایستادن بر شانه های غول و
دیدن بهتر آینده
(نیوتون)

وجه تمایز و نوآوری طرح نوآورانه حاضر
در قیاس با تجربیات مشابه

◀ نوآوري و خلاقيت ایده شما در قیاس با ایده
هاي مشابه در چیست

◀ بطور مشخص به چه دليلي ایده خود را
نوآورانه مي دانيد؟

◀ به ساده ترين زبان ممکن : چرا فکر مي کنيد
ایده شما نوآورانه است؟

جنبه های نوآورانه فرآیند آموزشی

- ▣ به این معنا نیست که فرآیند نوآورانه شما تاکنون هیچ جا و هیچ مکانی فرآیند مشابه نداشته باشد.
- ▣ دانش پژوهی آموزشی می تواند در ابعاد مختلف با فرآیندهای مشابه دیگر شباهت هایی داشته باشد.
- ▣ اما تغییراتی در آن موجب افزایش بهره وری بیشتر شده باشد.
- ▣ تمرکز بر محیط و امکاناتی که ایده براساس آن طراحی شده است.
- ▣ تفاوت ها و نوآوری در فرآیند اجرایی ایده باید وجود داشته باشد.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

فرآیند اجرای ایده

گام اول: آماده سازی

(نحوه تشکیل تیم و شرح نحوه تدارک منابع انسانی، منابع علمی و نحوه تدارک متون و شواهد علمی، نحوه تدارک تجهیزات مورد استفاده)

گام دوم: چگونگی تجزیه و تحلیل موقعیت و تطبیق متدولوژی

(تبیین وضعیت موجود، نحوه پیاده سازی و عملیاتی نمودن)

گام سوم: اجرا و ارزشیابی

(شامل مراحل مختلف اجرای مداخله، نحوه ارزیابی نتایج، معرفی ابزارهای بکار رفته برای ارزیابی، سنجش های صورت گرفته تحلیل های انجام شده)

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

فرآیند اجرای ایده

- ◀ جزئیات مراحل اجرای ایده به صورت گام به گام
- ◀ منابع و امکانات لازم برای فاز اجرایی اعم از منابع فیزیکی، مالی، انسانی و ...
- ◀ زمانبندی پیش بینی شده
- ◀ محل اجرایی شدن ایده
- (کلاس درس، آزمایشگاه، بخش های آموزشی بیمارستان، بستر آموزشی جامعه)

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

فرآیند اجرای ایده

- بیان فرآیند آموزشی به قابل فهم ترین شکل
- توضیح اینکه چه کاری انجام دادید؟
- به چه شکلی و با چه ابزاری فرآیند آموزش را دستخوش تغییر کرده؟
- به چه منابع و چه امکاناتی نیاز داشتید؟
- نیاز به نیروی جدید داشتید یا با نیروی فعلی و با کسب مهارت از طریق دوره های آموزشی نیاز را برطرف کردید؟
- از چه ابزارهایی برای اجرای ایده استفاده کردید؟
- زمانبندی شما برای فازهای مختلف اجرای ایده به چه شکل بود؟ (زبان نظام آموزشی نیمسال تحصیلی)
- مکانی که ایده شما در آن عملی شد کجا بود؟

نتایج مورد انتظار

دانش پژوه باید با قدرت پیش بینی، کار خود را نقد کند.
نقاط قوت و ضعف احتمالی را پیش بینی کند.
باید به دانش در آن حوزه بیافزاید.
باعث تحریک یادگیری شود.
مشکلی را در حوزه دانشگاه حل کند.

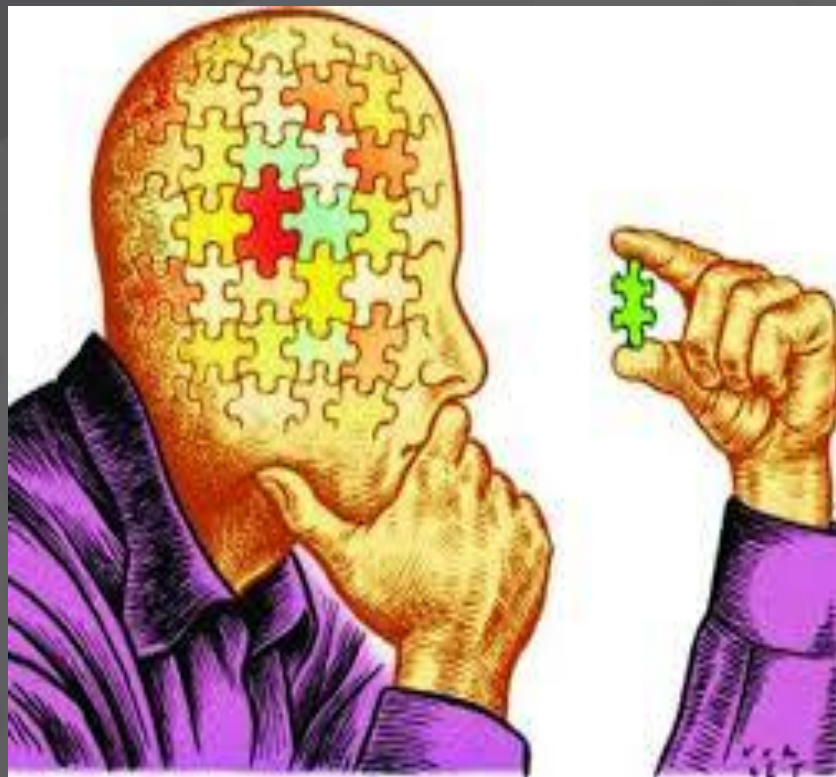
سوالاتی که باید از خود بپرسد:

- ❑ آیا با عملیاتی کردن ایده به اهداف خود دست خواهد یافت؟
- ❑ آیا طراحی ایده در نهایت منجر به افزودن مطلبی به دانش موجود در آن زمینه شده است؟
- ❑ آیا فعالیت صورت گرفته افق های جدیدی برای بررسی و مطالعه بیشتر ایجاد نموده است؟

تعامل با محیط و ارائه موثر

- ◀ گزارش نتایج به بالاترین مقام مسئول در سطح نوآوری
- ◀ ارائه مصادیق فعالیت در وب سایت دانشکده یا دانشگاه
- ◀ ارائه از طریق وب سایت شخصی
- ◀ ارائه در سایت بین المللی نوآوریهای آموزشی
- ◀ ارائه در مجامع علمی در سطوح مختلف
- ◀ انتشار مقاله و کتاب

بازبینی نقادانه

critique

/krə'ti:k/ /kri'ti:k/

انتقاد، مقاله انتقادی، فن انتقاد
معانی دیگر: (بررسی سنجشگرانه ی هر چیز)
سنجشگری، هنرسنجی، نقد

Abadis Dictionary

بازبینی نقادانه

◀ دانش پژوه در مورد فعالیت تعمق و تفکر نموده است؟

◀ از دیدگاه ها و نظرات دیگران در زمینه آن فعالیت استفاده کرده است؟

◀ از این اقدامات در جهت بهبود بخشیدن به فعالیت خود بهره جسته است؟

◀ از نتایج ارزیابی های انجام گرفته، برای بهبود فعالیت های آتی استفاده کرده است؟

critical

با سپاس از حسن توجه عزیزان

